

**Pretendenta uz LSPA rektora amatu
prof. JĀNA ŽĪDENA
un komandas**

**Latvijas Sporta pedagogijas akadēmijas
ATTĪSTĪBAS PROGRAMMA
2014. – 2018.gadam**

**Latvijas Sporta pedagogijas akadēmijas
ATTĪSTĪBAS PROGRAMMA
2014. – 2018.gadam**

LSPA ir sporta jomā specifiskā augstskola, kas dibināta 1921.gada 6.septembrī. Kopīgiem spēkiem ir sagatavoti daudzi dažādu kvalifikāciju sporta speciālisti, kuri strādā Latvijā un ārzemēs. Tikai kopīgs, uz sadarbību virzīts gan kvalificētu mācībspēku un palīgpersonāla, gan radošo studentu darbs veicinās tālāko augstskolas attīstību.

LSPA misija ir:

- Nodrošināt starptautiski atzītas kvalitatīvas studijas, attīstīt inovatīvu pētniecību sporta zinātnē, veselības aprūpē un integrēt to studiju procesā, kas nodrošinātu konkurētspējīgu sporta speciālistu sagatavošanu Latvijas un starptautiskajam darba tirgum, veicinot Latvijas sabiedrības un valsts izaugsmi.
- Veicināt LSPA kā nacionālas un starptautiskas nozīmes izglītības, zinātnes un sporta augstskolas ilgtspējīgu attīstību.

LSPA attīstības stratēģiskie virzieni

1. Organizācijas un struktūras optimizācija.
2. Studiju procesa un studiju vides attīstība.
3. Zinātniskā darbība un inovācijas.
4. Infrastruktūras attīstība.

1. Organizācijas un struktūras optimizācija

LSPA darbības organizēšanas un attīstības pamatā ir mācībspēku, darbinieku un studentu VIENOTS KOMANDAS DARBS. Akadēmijas attīstību veicinās sadarbība ar valsts institūcijām, augstākās izglītības iestādēm Latvijā un ārzemēs, uzņēmumiem un profesionālajām organizācijām.

Galvenie augstskolu vērtēšanas kritēriji, pēc kuriem tiek noteikta vieta pasaules rangā, **ir akadēmiskās pētniecības darba kvalitāte, absolventu nodarbinātība, starptautiskā perspektīva un studiju kursu pasniegšanas kvalitāte.**

Turpinot uzsāktos pilnveides un attīstības procesus, realizējot organizatoriskās un strukturālās reformas, LSPA tuvāko gadu darbības pamatus papildus jau esošajām struktūrvienībām veidos augstskolas darbības mērķiem un uzdevumiem atbilstoša, visaptveroša un optimāla struktūra, kurā **plānojam:**

- ① pakāpenisku **fakultāšu izveidi** kā atsevišķu vai vairāku nodaļu darbības stiprināšanas un tālākas attīstības sekmēšanas procesu;
- ② **LSPA Karjeras un mobilitātes centra** veidošanu;

- ③ **LSPA Vēstures un attīstības muzeja izveidi;**
- ④ Augstskolas **SPORTA DAĻAS izveidi** ar LSPA Sporta klubu tās vadības un darba organizēšanas centrā.
- Sports ir LSPA studentu nozīmīga dzīves sastāvdaļa, kas lielā mērā nosaka viņu profesionālo sagatavotību. Nepieciešams pilnveidot praktisko studiju apstākļus, veicināt sportiski, teorētiski un praktiski sagatavotu sporta speciālistu ienākšanu Latvijas un pasaules sporta pedagoģijas aprītē. Sporta daļa īsteno:
- Visu studentu iesaisti fizisko, veselīga dzīvesveida un veselību veicinošo aktivitāšu pasākumos un procesos.
 - Individuālo sporta veidu sportistiem un sporta spēļu komandu dalībniekiem iespējas pilnvērtīgi realizēt treniņu procesu un piedalīšanos sacensībās.
 - Kopā ar augstskolas administrāciju un struktūrvienībām aktīvu sadarbību ar sporta veidu federācijām, asociācijām, sporta klubiem, sporta skolām utt.
 - LSPA Sporta kluba Statūtos noteiktos darbības mērķus un uzdevumus.
- ⑤ **STARPTAUTISKO SAKARU DAĻAS** darbības stiprināšanu ar pilnībā nokomplektētu personālu, noteiktiem darba virzieniem un uzdevumiem.
- ⑥ Stiprināt LSPA kā sporta nozares izcilu augstskolu, kas sagatavo izcilus speciālistus. Turpināt virzību uz **Sporta universitātes statusa** iegūšanu, realizējot un piesaistot lielāku skaitu zinātnisko projektu, docētāju ar zinātnisko grādu un talantīgus jaunos zinātniekus, kā arī aktivizējot sadarbību ar ārvalstu augstskolām, tajā skaitā kopīgu starpaugstskolu studiju programmu realizēšanā.

2. Studiju procesa un studiju vides attīstība

LSPA mērķis ir studējošiem nodrošināt starptautiski atzītas kvalitatīvas studijas, attīstīt inovatīvu pētniecību sporta zinātnē, veselības aprūpē un to integrēt mūsdienīgā studiju procesā, kas nodrošinātu kompetentus konkurētspējīgus dažādus sporta speciālistus Latvijas un starptautiskajā darba tirgū.

Lai īstenotu LSPA mērķi, ir izvirzīti konkrēti uzdevumi:

- **radīt** studentiem iespēju iegūt 1. un 2. līmeņa profesionālo augstāko izglītību sporta jomā un akadēmisko augstāko izglītību (bakalaura, maģistra un doktora grādu), sagatavojot kompetentus profesionālus sporta nozarē, veselības aprūpē un sporta zinātnē;
- stiprinot sadarbību ar darba devējiem, **izstrādāt** darba tirgus prasībām un nākotnes profesiju vajadzībām atbilstošas, elastīgas, uz kompetencēm balstītas savstarpēji atzītas Latvijas un ārvalstu augstskolās studiju

programmas, nodrošinot optimālu studiju vidi, atbilstoši zinātnes attīstības līmenim un Latvijas kultūras tradīcijām, paplašinot studentiem iespējas iekļauties konkurētspējīgā darba tirgū, un radot iespējas studējošiem studiju, darba, augstu sasniegumu sporta un ģimenes dzīves saskaņošanai;

- **veicināt** studiju un pētniecības darba izvēli atbilstoši indivīda interesēm un spējām, rūpējoties par jauno sporta zinātnieku sagatavošanu un nodrošinot viņiem iespēju iekļauties pasaules akadēmiskajos procesos, kā arī piedāvājot sabiedrībai iegūtās zinātniskās un profesionālās atziņas, metodes un pētījumu rezultātus, sekmējot jaunāko zinātnes sasniegumu integrāciju studiju procesā;
- **stimulēt** un **apbalvot** studējošos par izcilību studijās un pētniecībā;
- **sniegt** vairāk iespēju, lai studenti iegūtu papildu prasmes studiju laikā ārvalstīs, un veicināt pārrobežu sadarbību, veicinot labāko studējošo līdzdalību mobilitātes programmās, tādejādi uzlabojot izglītības kvalitāti;
- pakāpeniski **pāriet** uz ECTS kredītpunktu sistēmu, nodrošinot ECTS prasībām atbilstošu studējošo patstāvīgā darba apjomu, pilnveidojot studējošo komunikatīvās prasmes;
- **noteikt** ikvienā studiju programmā sasniedzamos studiju rezultātus un pārveidot programmu struktūru tā, lai nodrošinātu studiju rezultātu sasniegšanu;
- **veidot** jaunas starpnozaru vai starptautiskas izcilības programmas;
- **veidot** kopējas grādu programmas ar ārvalstu universitātēm, uzsākot reflektantu piesaistes kampaņu ārvalstīs;
- **veicināt** studiju kursu sagatavošanu un vadīšanu angļu valodā vai citās plaši lietotās valodās;
- **veicināt** studējošo un akadēmiskā personāla latviešu valodas un svešvalodu kompetenču uzlabošanas atbalsta sistēmas izveidi;
- **veicināt** tālākizglītojošas studijas un piedalīties tālākas izglītības pasākumos; veicināt sadarbību starp augstskolām, kā arī ar zinātniskās pētniecības iestādēm un citām izglītības iestādēm.
- **sekmēt** LSPA sporta zinātnes, veselības aprūpes un izglītības, augsto sasniegumu sporta, sports visiem un sports cilvēkiem ar speciālajām vajadzībām saistītu attīstību, organizējot savu darbu sabiedrības interesēs, kā arī informējot sabiedrību par savu darbību;
- **stiprināt LSPA identitāti** augstskolu telpā Latvijā, Eiropas vienotās augstākās izglītības telpas dimensijā un Pasaulē, sadarbojoties ar citu valstu augstskolām, veicinot šo sadarbību, kā arī studējošo un akadēmiskā personāla apmaiņu starp Latvijas un ārvalstu augstskolām.

Augstākās kvalifikācijas akadēmiskais personāls nodrošina LSPA misijas izpildi. LSPA vēlas stimulēt akadēmisko personālu par izcilību un rūpēties par sava personāla vides, tālākizglītības un sociālās labklājības vajadzībām.

Viena no prioritātēm ir akadēmiskā personāla un studējošo komunikācijas optimizācija, kas tiek īstenota augstākās izglītības programmas mērķu un uzdevumu sasniegšanai, kā arī akadēmiskā personāla zinātnisko pētījumu, metodisko darbu izstrādes kvalitāte un pašizglītošanās sekmēšana. Viens no priekšnoteikumiem studiju kvalitātes nodrošināšanā ir lielāka daudzveidīgas informācijas un studiju materiālu pieejamība studentiem.

Studiju procesa kvalitāti nodrošina zinātnes un studiju vienotība. Ikviens LSPA akadēmiskā personāla pārstāvis piedalās studiju procesā un veic zinātniskās pētniecības darbu. Veicināma ir arī ārvalstu viesprofesoru piesaistīšana, piedāvājot šīs vietas pirmkārt savā nozarē izcilākajiem profesionāļiem. LSPA paplašinās savas pozīcijas arī ārzemju studentu piesaistē.

3. Zinātniskā darbība un inovācijas

LSPA zinātniskā darbība tiek organizēta ar mērķi, lai studiju darbs tiktu veikts kopā ar pētniecisko darbu, uz inovācijām balstīta studējošo izglītošana, radoša un atvērta mācību vide.

Šī mērķa pilnīgai realizēšanai, sākot ar 2009.gada pavasara semestri, pakāpeniski tiek pārveidota LSPA zinātniski pētnieciskā struktūra un izstrādāta jauna. Līdz šim zinātniskā darbība galvenokārt noritēja LSPA katedrās.

Šobrīd zinātnisko pētniecību LSPA realizē 8 laboratorijas un 2 centri:

- LSPA Sporta psiholoģijas pētniecības laboratorija.
- LSPA Sporta pedagoģijas attīstības pētniecības laboratorija.
- LSPA Rekreācijas pētniecības laboratorija.
- LSPA Funkcionālās diagnostikas un fizisko īpašību pētniecības zinātniskā laboratorija.
- LSPA Augstu sasniegumu sporta teorijas un prakses pētnieciskā laboratorija.
- LSPA Informācijas un komunikāciju tehnoloģiju pētniecības laboratorija.
- LSPA Fizioterapijas un sporta medicīnas pētniecības laboratorija.
- LSPA Sporta vadības pētniecības laboratorija.
- Sporta spēļu zinātniski metodiskais centrs.
- LSPA Sporta psiholoģijas konsultatīvais centrs.

Turpmākajos gados lielāka uzmanība jāpievērš laboratoriju un centru infrastruktūras pilnveidošanai, pētniecības aparatūras iegādei.

Regulāri augstskolā notiek zinātniski pētnieciskās aparatūras izstādes, kurā studenti un citi interesenti tiek informēti par aparatūras pielietošanas iespējām pētniecības nolūkos. Iegūtie līdzekļi no pakalpojumu sniegšanas privātajām un citām valsts institūcijām tiek izmantoti LSPA zinātniskās infrastruktūras uzlabošanā.

Ikgadējās LSPA starptautiskās konferencēs tiek aprobēti docētāju un studentu pētījumi un rezultātā sadarbībā ar Latvijas Olimpisko komiteju tiek izdots ikgadējs izdevums „Sports teorijā un praksē”. Šī tradīcija tiks turpināta, tādējādi uzsvāru liekot uz publikācijām latviešu valodā sporta speciālistiem-praktiķiem. Līdzīgi kā citās Eiropas sporta augstskolās, ir izveidots starptautiski atzīts un citējams žurnāls sporta zinātnē angļu valodā „*LASE Journal of Sport*

Science”. Žurnāla redkolēģijā un kā rakstu recenzenti darbojas daudzi Eiropas un pasaulē zināmi sporta zinātnieki. Turpmāk redkolēģija strādās, lai žurnālu iekļautu citās starptautiski atzītās datu bāzēs un iegūtu kvalitātes rādītāju (*impact factor*).

LSPA sadarbībā ar citām Baltijas augstskolām (Tartu Universitāte, Lietuvas Pedagoģiskā universitāte, Lietuvas Sporta universitāte) izveidoja jaunu žurnālu sporta zinātnē „*Baltic Journal of Sports and Health Sciences*” ar mērķi veicināt sporta zinātnes attīstību Eiropā un pasaulē. Mūsu augstskolas līdzdalība šajā projektā ļoti nozīmīga, jo kopā ar Baltijas sporta augstskolu kolēģiem veicināsim sporta zinātnes attīstību Baltijā, Eiropā un pasaulē.

LSPA Promocijas padomē katru gadu tiek aizstāvēti vairāki promocijas darbi sporta zinātnes nozarē un turpmākajos gados plāno, ka katru gadu vidēji tiks aizstāvēti 3 līdz 5 promocijas darbi. Par to liecina daudzu studentu interese studēt sporta zinātni LSPA doktorantūrā. Paredzēts paralēli akadēmiskā doktora augstākās izglītības programmai veidot profesionālā doktora programmu, jo Eiropas izglītības pamatnostādnes nosaka nepieciešamību augstskolu absolventiem dot iespējas iegūt pēc iespējas vairāk profesiju.

LSPA mācību spēki – pētnieki prot vadīt projektu zinātnisko daļu, bet viņiem trūkst iemaņu to administratīvajā vadībā un labu pētījumu ideju piedāvāšanā potenciālajiem pasūtītājiem. Pietrūkst arī pieredzes, kā izplatīt projektu rezultātus, lai iegūtu jaunus pasūtījumus no sporta veidu federācijām, Latvijas Olimpiskās komitejas u.c.

Labs risinājums situācijas uzlabošanā būtu tirgus orientētie pētījumi (TOP), kuri biežāk atšķiras no visiem citiem Latvijas budžeta finansētajiem pētījuma projektiem ar to, ka tajos zinātnieki palīdz uzņēmējiem risināt viņiem aktuālas un konkrētas problēmas. Uzņēmēji paši finansē projektus 30% apjomā no tā kopējām izmaksām. Daudzu TOP projektu galarezultāts ir augsto tehnoloģiju produkts, inovācijas vai pakalpojums un šos projektus augstu novērtējuši Eiropas Komisijas un citi eksperti.

Sporta zinātnes tālākai sekmēšanai, 2009.gada 24.aprīlī 2.Baltijas Sporta zinātnes konferences ietvaros Viļņā tika dibināta Baltijas Sporta zinātnes biedrība (*Baltic Sport Science Society*) ar mērķi nodrošināt sporta zinātnes attīstību trijās Baltijas valstīs, izveidot vienotu starpvalstu doktora studiju programmu sporta zinātnē un kopīgiem spēkiem integrēties Eiropas un pasaules sporta zinātnes aprītē. Biedrības dibinātāji ir Tartu Universitātes Sporta fakultāte, Lietuvas Sporta universitāte, Viļņas Pedagoģiskās universitātes Sporta un veselības izglītības fakultāte un Latvijas Sporta pedagoģijas akadēmija. Baltijas Sporta zinātnes biedrības ietvaros paredzēts veicināt LSPA docētāju un doktorantu lielāku iesaisti starpvalstu pētījumu projektos, organizējot gan kopējus seminārus, gan ikgadējās Baltijas Sporta zinātnes konferences.

Ne visas Eiropas augstskolas var lepoties ar savām starptautiskām Vasaras skolām. Nu jau ceturto gadu pēc kārtas LSPA ar vairākām citām Eiropas augstskolām rīko ikgadējās Starptautiskās Vasaras skolas, kuras uzdevums ir veicināt neformālo izglītību maģistratūras, doktorantūras studentiem un vienlaikus augstskolu docētājiem, apgūstot kvalitatīvo pētniecību sporta zinātnē.

Vairāku Eiropas valstu augstskolu izveidotais konsorcijs, studentu un mācībspēku mijiedarbība studijās sekmē ne tikai kvalitatīvas studijas, tālākizglītību, bet arī valodas pilnveidi, dažādas kultūras/vēstures apguvi multikulturālā vidē Eiropas kontekstā.

4. Infrastruktūras attīstība

Turpmāmajos 5 gados LSPA infrastruktūras attīstības **galvenie uzdevumi**:

- ① **Turpināt** studiju un darba vides uzlabošanas darbus, nodrošinot studentiem un docētājiem optimālus apstākļus.
- ② **Turpināt** sporta bāžu modernizāciju, renovāciju un jaunu izveidi, pamatojoties uz Sporta politikas pamatnostādņēm, kurās ir iekļautas arī LSPA aktivitātes.
- ③ **Uzlabot** studentu dzīves apstākļus LSPA studentu dienesta viesnīcā.
- ④ Materiāli tehniskā nodrošinājuma **uzlabošana**, izmantojot KPFI projektu finansiālās iespējas, valsts un privāto investīciju programmas u.c. finansēšanas avotus, kā arī aktivizējot un palielinot ikviena LSPA mācībspēka un darbinieka lomu šajos procesos.
- ⑤ **Pilnveidot** un **uzlabot** LSPA saimniecisko pārvaldību un infrastruktūras apsaimniekošanu, izvērtējot tās darbības efektivitāti.

LSPA strādā zinoši, kvalificēti, profesionāli, radoši, aktīvi, savā nozarē ieinteresēti, jauno paaudzi mīloši mācībspēki un darbinieki. Strādājot, mīlot savu darbu, mūsu studentus, cienot kolēģus, rūpējoties par akadēmijas prestižu Latvijā un pasaulē, mēs turpināsim augstskolas gandrīz gadsimtu ilgās tradīcijas, pilnveidosim un attīstīsim kopā Latvijas Sporta pedagoģijas akadēmiju.

Pretendents uz LSPA rektora amatu Jānis Žīdens

2013.gada 24.oktobrī